

Zorg voor een goede herschikking van de stoelen

Kleef nooit bewegwijzering op historische vloeren

Voorzie bij voorkeur bordjes op statief als bewegwijzering

Door de versoepeling van de coronamaatregelen staan kerkfabrieken voor nieuwe uitdagingen. Bij het ontvangen van gelovigen en bezoekers moeten maatregelen worden getroffen om hygiëne- en afstandsregels te garanderen. Duidelijke richtlijnen hierover staan in [het draaiboek](#) voor het hervatten van de publieke liturgische diensten, opgesteld door de Belgische bisschoppenconferentie.

Een draaiboek voor de omgang met erfgoed bestaat niet. Deze informatiefiche, opgesteld door Monumentenwacht Vlaanderen in samenwerking met PARCUM, heeft als doel het geven van richtlijnen over de omgang met waardevol en minder waardevol religieus erfgoed in tijden van corona! De kans dat kerkbezoekers via interieurelementen besmet raken is klein. De kans dat er bij het onoordeelkundig ontsmetten van waardevolle interieurs en objecten onherroepelijke schade wordt aangericht is zeer groot.

WAT NIET DOEN?

- Kleef nooit bewegwijzering op historische oppervlakken zoals vloeren, lambriseringen of kerkelijk meubilair.
- Het kiezen van de juiste reinigingsmethode vergt specifieke kennis. Desinfecteer zelf geen waardevolle interieuronderdelen of liturgische objecten.
- Reinig objecten nooit nat of vochtig. Dit kan onherstelbare schade veroorzaken.
- Gebruik geen ontsmettingsmiddelen, bleekmiddelen, zeep- of oplosmiddelen voor het reinigen van vloeren, interieuronderdelen, objecten en liturgisch vaatwerk. Ze bevatten alcohol, zeepoplossingen e.a. die afwerkklagen kunnen beschadigen en zelfs oplossen.
- Gebruik geen ontsmettingsmiddelen in het kerkgebouw. De vrijgekomen beneveling kan op de erfgoedobjecten terecht komen en afwerkklagen beschadigen.
- Gebruik geen geïmpregneerde schoonmaakdoekjes.
- Was delicate textielen nooit zelf. Vraag altijd eerst advies.

WAT DOEN?

Zorg ervoor dat voorwerpen niet aangeraakt kunnen worden om de kans op besmetting te vermijden! Voor voorwerpen die mogelijks besmet zijn, is isolatie (quarantaine) de beste methode om het risico op besmetting van personen uit te sluiten.

met het interieur

- Voorzie éénrichtingsaanduidingen. Zorg voor duidelijk bewegwijzering met bordjes op statief, afzetlint en/of kegels.
- Zorg dat kerkelijk meubilair zoals biechtstoelen en preekstoelen niet kunnen aangeraakt worden. Gebruik als afscherming bijvoorbeeld afzetlint en koorden in combinatie met paaltjes.
- Voorzie bordjes waarop staat dat voorwerpen niet mogen aangeraakt worden.
- Reinig vloeren enkel met weinig water en een milde zeep, zoals Marseille-zeepvlokken.
- Verlucht kleine ruimtes na elke dienst of activiteit.

met zitmeubilair

- Zorg voor voldoende ruimte tussen de rijen stoelen en de stoelen onderling.
- Wanneer de kerk slechts één maal per week geopend is voor de eredienst, moet het zitmeubilair niet ontsmet worden. Als niemand de voorgaande dagen op de stoelen heeft gezeten is de kans op besmetting via het zitmeubilair uitgesloten.
- Wanneer er dagelijks misvieringen plaatsvinden is voor alle houten en textiele voorwerpen een quarantaineperiode van 24 uur voldoende.
- Zorg voor afwisselend gebruik van zitmeubilair in de kerk wanneer er dagelijks vieringen plaatsvinden.

Zorg voor een goede herschikking van de stoelen

Vermijd contact met klinken

Bied handgel bij voorkeur aan in het portaal van de kerk

met objecten en textielen gebruikt voor de eredienst

- Voorzie altijd persoonlijke kledij en kleeerhanger.
- Plaats de gebruikte kledij 24 uur in quarantaine in een goed verluchte ruimte.
- Controleer steeds de wasvoorschriften alvorens textiel te wassen.
- Was kleine doekjes, zoals kelkdoekjes, op 60°.
- Geef geen objecten door.
- Zet metalen objecten na elk gebruik 48 uur in isolatie.
- Gebruik verschillende sets liturgisch vaatwerk wanneer er meerdere vieringen per dag plaatsvinden.
- Voorzie één lector per ambo en per microfoon.
- Wanneer één microfoon per persoon niet mogelijk is, bedek de microfoon dan met vershoudfolie en vervang de folie na elke lezing.

met medewerkers, gelovigen en bezoekers

- Laat de in- en uitgangen van het kerkgebouw zoveel mogelijk openstaan om contact met klinken te vermijden.
- Bied handgel (70% alcohol) aan in het portaal van de kerk. Zorg dat de bezoekers hun handen goed droogwrijven alvorens ze de kerk binnengaan.
- Communiqueer de maatregelen duidelijk en voorzie begeleiding voor de bezoekers.
- Zorg dat medewerkers de handen regelmatig goed wassen met water en zeep en goed afdrogen met een papieren handdoek. Was de handen altijd voor en na het aanraken van objecten en meubilair.

QUARANTAINEMAATREGELEN?

Uit recent onderzoek blijkt dat het virus minder stabiel is in het licht dan in het donker. Plaats objecten dus steeds in quarantaine in een aparte lichte ruimte, die bij voorkeur goed te verluchten is. Zet objecten niet in quarantaine in gesloten kasten.

Als het virus op een oppervlak terecht komt dan zal het meestal langer overleven op harde gladde materialen, dan op zachte poreuze. De quarantaine-instructies verschillen dus per materiaalcategorie.

Soort materiaal	Uren/dagen quarantaine
Houten en textiele objecten	24u of 1 dag
Metalen objecten	48 u of 2 dagen
Plastics/kunststoffen, ook kunstlederen zittingen	72 u of 3 dagen
Glazen objecten	96 u of 4 dagen

MEER INFO:

Neem contact op met uw provinciale Monumentenwacht dienst bij twijfel over het reinigen van objecten en interieurelementen. Zo kan er voorkomen worden onherstelbare schade toe te brengen aan het erfgoed.

Neem contact op met PARCUM voor vragen over algemene veiligheidszorg.

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
F + 32 3 212 29 51
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

PARCUM

Abdij van Park 7 - 3001 Leuven
016 40 60 73 - info@parcum.be
www.parcum.be

